

Sundheds- og ældreministeren

Til alle kommunalbestyrelser

Dato: 12-05-2020
Enhed: NAERSOM
Sagsbeh.: DEPCHS
Sagsnr.: 2005489
Dok. nr.: 1199225

Vedr. aftale om initiativer for svækkede ældre i forbindelse med COVID-19

Vi står alle med et fælles ansvar for at sikre, at de mest udsatte grupper i vores samfund kommer bedst muligt igennem den nuværende krise med COVID-19. Det gælder bl.a. vores svækkede ældre, som er særligt sårbare overfor COVID-19, og som i takt med, at krisen med COVID-19 trækker ud, også risikerer at blive ramt af ensomhed og dårlig mental trivsel. Det gælder især beboere på plejehjem, som for øjeblikket er underlagt besøgsrestriktioner, samt hjemmeboende svækkede ældre, der under den nuværende situation med COVID-19 er isoleret fra omverdenen.

Regeringen har derfor sammen med et bredt flertal af Folketinget den 1. maj 2020 indgået *Aftale om initiativer for svækkede ældre i forbindelse med COVID-19*. Med aftalen afsættes i alt 165 mio. kr. til initiativer, der dels skal mindske udfordringerne for de mest udsatte og sårbare ældre i den kommende tid, og dels skal støtte øvrige ældre, som under COVID-19 har valgt at isolere sig fra samfundslivet.

. / . Aftalen, som er vedlagt og også kan ses her: "[Aftale om initiativer for svækkede ældre i forbindelse med COVID-19](#)", indeholder 3 spor med følgende elementer:

- Midler til nye løsninger for genoptagelse af besøg og fastholdelse af social kontakt med beboere på plejehjem under COVID-19 (100 mio. kr. i særtilskud til kommunerne.)
- Støtte til rådgivning målrettet ældre, herunder borgere med demens og deres pårørende (6 mio. kr. til Ældre Sagen og Alzheimerforeningen til oplysning og individuel rådgivning til svækkede ældre og deres pårørende).
- Driftstilskud til Ældretelefonen (4 mio. kr. til Ældre Sagen, til rådgivning, forebyggelse af ensomhed m.v.).
- Tilskud til aflastende aktiviteter for pårørende, der passer en hjemmeboende med demens, samt pårørende til plejehjemsbeboere med demens (30 mio. kr. til pulje).
- Kommunerne skal tilbyde berørte borgere, som midlertidig har fået begrænset deres hjælp til rengøring, en grundig rengøring.
- Etablering af partnerskab på ældreområdet under COVID-19 mod ensomhed (0,3 mio. kr. til facilitering).
- Særlige åbningstider for lokale fritidsaktiviteter, så kommunerne efter en genåbning får mulighed for at åbne kommunale fritidsaktiviteter på en måde, hvor adgang for ældre borgere tænkes ind som en specifik prioritet (14,7 mio. kr. i særtilskud til kommunerne).
- Kulturaktiviteter målrettet ældre på plejehjem og hjemmeboende ældre (10 mio. kr. til pulje).

Derudover har vi i forlængelse af aftalen om udvidelse af den første fase af en kontrolleret genåbning fået etableret et sektorpartnerskab for genåbning af plejesektoren, så der kan skabes en fælles forståelse om en ansvarlig genåbning i

sektoren, sådan at de enkelte plejehjem er velforberejdede på en kontrolleret og forsigtig genåbning.

Af kommunerettede initiativer vil jeg gerne gøre særligt opmærksom på følgende initiativer:

100 mio. kr. til nye lokale løsninger for genoptagelse af besøg og fastholdelse af social kontakt med beboere på plejehjem under COVID-19:

Regeringen har sammen med aftaleparterne besluttet at afsætte 100 mio. kr. i 2020 til nye lokale løsninger for fastholdelse af social kontakt med beboere på plejehjem, herunder beboere med demens, under den nuværende situation med besøgsrestriktioner på plejehjem. Det kan fx være opsætning af og indretning af besøgsravilloner, udestuer eller lignende tiltag, der gør besøg på udearealer hos ikke-smittede beboere muligt under nødvendig hensyntagen til sundhedsfaglig sikkerhed for alle.

Midlerne udmøntes til kommunerne over bloktilskuddet som et særtilskud i 2020 på baggrund af nøglen i tilskuds- og udligningssystemet for udgiftsbehovet på ældreområdet. Det følger af aftalen, at kommunerne skal sørge for, at beboere på alle plejehjem i kommunen – både offentlige og private – får glæde af midlerne.

Udgangspunktet for aftalen er, at kommunerne skal sikre, at alle beboere får mulighed for at kunne modtage besøg fra sine pårørende på udendørsarealer i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens kommende retningslinjer for besøg på plejehjem, med mindre helt særlige forhold taler imod. Hertil får kommunerne mulighed for at prioritere midler til, at pårørende til ældre på plejehjem og ældre i eget hjem får mulighed for at tilgå mundbind og andre relevante værnemidler.

Det følger af den politiske aftale, at alle kommuner med udgangen af 2020 skal indsende en redegørelse til Sundheds- og Ældreministeriet med angivelse af, hvad midlerne er brugt til. Nærmere oplysninger om krav til kommunernes redegørelser udsendes senere.

Øget aktivitet på serviceområdet – tilbagevenden til normalt niveau, herunder tilbud om grundig rengøring til berørte borgere

I forbindelse med COVID-19-udbruddet har kommunerne med bekendtgørelse om begrænsning af rettigheder på sundheds- og ældreområdet fået mulighed for midlertidigt at fravige deres forpligtelser efter serviceloven, såfremt det er nødvendigt for at kunne prioritere pleje- og personalekapacitet i forbindelse med håndtering af COVID-19. Hvis betingelserne i bekendtgørelsen er opfyldt, har kommunerne mulighed for midlertidigt at begrænse hjælp til fx rengøring, hjælp til personlig pleje, fx bad (servicelovens § 83) samt støtte og aflastning til pårørende (servicelovens § 84).

Et flertal af kommunerne har valgt at gøre brug af bekendtgørelsens muligheder for at begrænse hjælpen midlertidigt. I takt med, at den ekstraordinære situation med COVID-19 trækker ud, kan kommunernes begrænsninger af hjælp og støtte til svækkede ældre og deres pårørende risikere at få alvorlige, u hensigtsmæssige og problematiske følger for den samlede situation for både de ældre og deres pårørende, som er ramt af begrænsninger i hjælpen.

Regeringen og de øvrige aftaleparter har derfor i aftalen indskærpet vigtigheden af, at serviceniveauet på ældreområdet skal prioriteres højt og tilbage til normalt niveau

i takt med, at samfundet generelt genåbner. Dette skal også ses i sammenhæng med, at den midlertidige bekendtgørelse kun har virkning frem til den 1. juli 2020 og derefter ophæves.

I tilknytning hertil vil jeg derfor gerne opfordre kommunerne til at påbegynde overvejelser om, hvordan man lokalt vil sikre genetablering af den nødvendige hjælp til de ældre, som midlertidigt har måtte leve uden eller med kun begrænset hjælp. Jeg vil samtidig fremhæve vigtigheden af, at kommunerne er opmærksomme på, at perioden med begrænsninger i hjælpen kan have efterladt et efterslæb særligt i forhold til rengøring, og at kommunerne derfor skal tilbyde berørte borgere en grundig rengøring efter en lang periode uden rengøring.

Jeg kan den forbindelse henvise til regeringens aftale med KL af 26. marts 2020 om Tiltag vedr. kommunernes økonomi i lyset af COVID-19, hvor regeringen har givet tilsagn om, at den vil sikre, at de nødvendige ressourcer til at finansiere COVID-19-relaterede indsatser i 2020 er tilstede. Dette kan fx være en grundig rengøring, jf ovenfor. Dette har Folketinget bakket op om via Aktstykke om aftale om tiltag vedr. kommunernes økonomi som følge af COVID-19. Dermed vil regeringen sikre, at ekstraordinære kommunale udgifter til COVID-19-relaterede tiltag ikke fortrænger øvrige udgifter til borgernær velfærd.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke